

اصول و شیوه‌های مشاوره

نویسندگان:

سمیه عطائی پور

خدیجه جلالی

www.ketab.ir

انتشارات آزمون‌یار پویا

(حق چاپ محفوظ است)

سرشناسه: عطایی پور، سمیه، ۱۳۶۰-

عنوان و نام پدیدآور: اصول و شیوه‌های مشاوره نویسندگان سمیه عطایی پور، خدیجه جلالی.

مشخصات نشر: تهران: آزمون یار پویا، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۷۱ ص.

شابک: ۷- ۶۷- ۶۸۳۳- ۶۲۲- ۹۷۸.

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: مشاوره

موضوع: Counseling

رده‌بندی کنگره: BF۶۳۷

رده‌بندی دیویی: ۳/۱۵۸

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۷۶۵۸۴۳۰

شابک: ۸۱۲۳

طرح: مهرداد ۱۳۹۴

عنوان: اصول و شیوه‌های مشاوره

نویسندگان: سمیه عطایی پور، خدیجه جلالی

ناشر: آزمون یار پویا

مدیر تولید: امیر حیدری

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول بهار ۱۴۰۰

شابک: ۷- ۶۷- ۶۸۳۳- ۶۲۲- ۹۷۸.

تهران - میدان انقلاب - خیابان منیری جاوید - بن‌بست مبین - شماره ۲

تلفن: ۶۶۴۶۸۹۲۱ - همراه: ۰۹۱۰۰۵۱۱۰۰۳

Email: pub@azmonyar.com

فهرست

صفحه

عنوان

۵	مقدمه
۷	کلیات
۱۰	مفهوم شناسی مشاوره
۱۲	تعریف مشاوره از دیدگاه اسلام
۱۵	ویژگی های مشاور از دیدگاه اسلام
۱۵	خردمندی
۱۷	تخصص و کاردانی
۱۸	رازداری
۱۹	پرهیزگاری
۲۱	محبت و صمیمیت
۲۲	راهنمایی و هدایت
۲۵	نتیجه گیری
۲۷	اصول مشاوره
۲۹	تکریم شخصیت
۳۱	کرامت ذاتی
۳۲	کرامت اکتسابی
۳۳	توجه به اختیار انسان
۳۵	توجه به مسئول بودن انسان
۳۸	توجه به تغییر پذیری انسان

۴۰	 توجه به فطرت انسان
۴۲	 توجه به تمام ابعاد وجودی انسان
۴۶	 توجه به خصوصیات و تفاوت های فردی
۵۱	 خردورزی
۵۳	 حق محوری
۵۴	 امانتداری
۵۷	 خیرخواهی
۵۸	 اعتماد سازی
۶۰	 همدلی کردن
۶۱	 توجه و گوش دادن فعالانه
۶۳	 تدریج
۶۴	 ارجاع
۶۶	 تعاون و همکاری
۶۸	 نتیجه گیری
۶۹	 شیوه های مشاوره
۷۳	 شیوه های مشاوره در علم روان شناسی
۷۳	 شیوهی تعقلی
۷۴	 شیوهی تحلیل روانی
۷۵	 شیوهی یادگیری
۷۷	 شیوهی مستقیم
۷۸	 شیوهی غیر مستقیم
۷۹	 شیوهی انتخابی
۷۹	 شیوه های مشاوره در اسلام

۸۲	شیوه‌ی بینش افزایشی
۸۴	بینش در مورد نظام هستی
۹۱	بینش در مورد دنیا
۹۴	بینش در مورد حقیقت انسان
۹۷	بینش در مورد تاریخ انسان
۹۹	بینش در مورد مرگ و پس از مرگ
۱۰۱	شیوه‌ی ایمان گرایی
۱۰۲	فواید ایمان گرایی
۱۰۲	فواید جسمی
۱۰۲	فواید روحی و روانی
۱۰۳	آرامش روحی
۱۰۴	خوش بینی
۱۰۵	امیدواری
۱۰۶	اطمینان خاطر
۱۰۷	هدف‌دار شدن زندگی و نجات از پوچی
۱۰۷	احساس عزت و غلبه
۱۰۸	وقت شناسی و نظم
۱۰۹	نترسیدن از غیر خدا
۱۱۰	تأثیر در دیدگاه و نگرش در تمامی ابعاد زندگی
۱۱۰	ایجاد سلامت روانی و رفع ناراحتی‌های روحی
۱۱۱	صبر و بردباری در برابر مشکلات
۱۱۲	راحتی وجدان
۱۱۲	فواید مادی
۱۱۳	فواید معنوی

مقدمه

در اسلام یکی از شیوه‌های بسیار کارآمد و مناسب برای حل مسائل و مشکلات، درمان امراض روحی- روانی و انتخاب و تصمیم‌گیری درست، استفاده از مشاوره است. اسلام به عنوان مکتبی جامع و همه‌جانبه‌نگر، برای سلامت روح و روان و سلامت دینی انسان اهمیت فوق‌العاده قائل است؛ از این‌رو، با ارائه‌ی دستورات و راه‌کارها، تمهیدات لازم را برای تحقق آن فراهم نموده است. یکی از رهنمودهای ارزشمند اسلام در این رابطه، توصیه به همفکری، تبادل نظر و مشورت در امور مختلف فردی و اجتماعی، استفاده از تخصص راهنمایان و توصیه به رعایت اصول و شیوه‌های دینی در مشاوره است.

مشاوره رابطه‌ای یاورانه است که در آن، مراجع برای حل مشکلات و یا تغییر رفتار، یاری می‌شود؛ هم‌چنین برای تصمیم‌گیری و انتخاب صحیح و رسیدن به اهداف در زندگی، هدایت و راهنمایی می‌شود.

این پژوهش سعی بر آن دارد که با بررسی منابع دینی، علی‌الخصوص آیات قرآن کریم و روایات ائمه (علیهم‌السلام)، مهمترین اصول و شیوه‌های مشاوره‌ی اسلامی را که دستمایه‌های اصلی مشاور در فرایند یک مشاوره است، استخراج و تبیین کند.

انسان، موجودی اجتماعی است؛ خواسته‌ها و نیازهای او با همکاری جمعی و همفکری دیگران تأمین می‌شود؛ نوآوری‌ها، خلاقیت‌ها، ابتکارات، پیشرفت‌ها و خلق آثار عجیب، حاصل تبادل فکر و بهره‌برداری از خرد

جمعی است. تصمیم‌گیری‌های مهم و سرنوشت‌ساز، بدون همفکری صاحب‌نظران، متخصصین و اندیشمندان ممکن نیست. انتخاب مسیر درست و دقیق با مشورت امکان‌پذیر است. در این برهه از زمان به دلیل کثرت مسائل و مشکلات عاطفی، روانی، خانوادگی، اجتماعی و... ضرورت استفاده از مشاوره بیشتر شده و از آنجا که در منابع اسلامی به خصوص آیات قرآن و روایات معصومین (علیهم‌السلام) اشارات و دستورات بسیاری در این مورد بیان شده است لازم است که با مراجعه به این منابع، اصول و روش‌های دینی استخراج شود.

مشاوره با وجود جایگاه علمی روشن در روان‌شناسی، نتوانسته است عمیق‌ترین نگاه را به سرشت و روح الهی انسان داشته باشد و تمامی راهکارهای مبتنی بر تجارب بشری را پیش‌روی متخصصان قرار داده است. تبیین اصول و شیوه‌های مؤثر برگرفته از مبانی اسلام، امری ضروری است تا بتوان متناسب با ابعاد وجودی انسان، نسخه‌ی راهنمای صحیحی که سعادت زندگی دنیوی و اخروی انسان را تضمین کند، به صورت کاربردی پیش روی اهل فن قرار داد.